

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

6550 *Reial Decret Llei 4/2011, de 8 d'abril, de mesures urgents d'impuls a la internacionalització per mitjà de la creació de l'entitat pública empresarial Institut Espanyol de Comerç Exterior (ICEX).*

L'Institut Espanyol de Comerç Exterior (ICEX) va ser creat pel Reial Decret Llei 6/1982, de 2 d'abril, sobre inversions públiques de caràcter extraordinari i mesures de foment de l'exportació, com a entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia amb el nom d'Institut Nacional de Foment a l'Exportació (INFE); este va canviar la seua denominació per mitjà del Reial Decret 1417/1987, de 13 de novembre, a Institut Espanyol de Comerç Exterior (ICEX), amb el mandat de promoure les exportacions espanyoles.

En estos 29 anys, el procés d'internacionalització de l'economia espanyola ha sigut vertiginós, de manera que la missió i els objectius de l'ICEX que figuren en el reial decret llei fundacional han quedat desfasats.

A l'important grau d'obertura aconseguit per l'economia espanyola s'afigen els dràstics canvis que ha patit el context econòmic internacional. Els intercanvis mundials estan marcats pel procés de globalització, impulsat per l'expansió de les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC), que ha donat lloc a un nou model de comerç i inversió internacional altament competitiu, en el qual els països emergents juguen un paper cada vegada més rellevant.

Organismes homòlegs a l'ICEX d'alt reconeixement i tradició en el suport institucional a la internacionalització empresarial, pertanyents a països de l'OCDE, han entés este nou marc internacional i estan evolucionant en conseqüència. Esta és la via que l'ICEX igualment ha de seguir.

En l'àmbit nacional, i com a desenrotllament del marc constitucional, s'ha forjat un complex sistema institucional de suport a la internacionalització que compta amb múltiples actors, les competències dels quals comprenen en uns casos la totalitat del territori nacional i en altres es mantenen en l'àmbit de comunitat autònoma. Este sistema demana d'un lideratge cooperatiu per part de l'ICEX que faça emergir sinergies, aglutine esforços i aconseguisca una gestió eficient i eficaç dels recursos públics destinats a la internacionalització empresarial. I això sent particularment sensible a les necessitats específiques de les comunitats autònomes en procés de convergència i ultraperifèriques.

En els últims anys, el nombre d'empreses que aposten pels mercats exteriors és cada vegada superior, com cada vegada ho és també el nombre d'estes que arriba a les últimes fases del procés d'internacionalització. Esta evolució suposa un increment dels servicis sol·licitats a l'ICEX i, el que és més important, una demanda que n'exigix una qualitat i especialització més grans. Les empreses demanen prestacions personalitzades i d'alt valor afegit que responguen a les seues necessitats específiques en mercats concrets, que complementen els tradicionals servicis generalistes de suport a l'exportació.

A tot això s'unix l'actual conjuntura de crisi econòmica. La internacionalització està sent –com ho ha sigut en anteriors crisis econòmiques– una de les vies sobre les quals es basa la recuperació econòmica. L'evolució cap a un model de creixement de la nostra economia més sòlid, estable i sostenible, que garantisca la recuperació de l'ocupació, passa per la internacionalització de les empreses.

La crisi actual ha augmentat entre les empreses la urgència per eixir als mercats exteriors i ha accentuat la pressió que exercixen sobre l'ICEX i els seus servicis, en un moment de restriccions pressupostàries generalitzades que condicionen la seua capacitat de reacció. Al seu torn, les dificultats d'accés al finançament privat per part de les empreses complica més la situació; este és un dels principals factors limitadors que destaquen les empreses en el seu procés d'internacionalització. Este escenari requerix que el Govern

amplie el ventall de suports de l'ICEX, compatibilitzant les actuals aportacions dineràries sense contraprestació i actuacions de promoció sectorial amb actuacions específicament dirigides a cobrir les necessitats individuals de les empreses, com ara préstecs participatius i altres instruments de finançament i suport adaptats a les necessitats empresarials actuals. Però a més, l'ICEX ha de convertir-se, independentment de la conjuntura econòmica, en una entitat més moderna i eficaç, que funcione amb criteris més pròxims als empresarials i oferisca servicis de més qualitat i valor afegit, degudament avaluats, i de manera més àgil i flexible per a adaptar-se a les prioritats canviants de la política de suport a la internacionalització. Ha de tindre incentius més grans per a autofinançar-se, obtindre recursos i col·laborar de manera més estreta amb la resta d'organismes que actuen en este àmbit, sempre actuant de manera complementària a les activitats que exercisca el sector privat.

El present reial decret llei té com a finalitat adaptar l'ICEX al context actual descrit abans, potenciant-ne la capacitat d'actuació i finançament, especialment dirigida a les PIMES, transformant la seua naturalesa jurídica d'un ens públic de caràcter administratiu en una entitat pública empresarial.

Sota la forma d'entitat pública empresarial, l'ICEX podrà:

- obindre una major agilitat i eficiència en la seua gestió econòmica interna, que permeta maximitzar l'impacte dels seus recursos;

- augmentar l'oferta de servicis personalitzats i de major qualitat a les empreses;

- posar en marxa operacions d'inversió financera, a fi de permetre la concessió de préstecs a les empreses, de caràcter participatiu i d'altres tipus.

La reforma de l'ICEX ha sigut inclosa en l'Acord Social i Econòmic per a la Competitivitat, l'Ocupació i la Garantia de les Pensions de 2 febrer de 2011, cosa que és mostra de l'interés compartit dels agents socials i el Govern en esta iniciativa.

La transformació de l'ICEX no es pot demorar tenint en compte que el context econòmic exigix realitzar els majors esforços per a dinamitzar la internacionalització de les empreses, procés que té efectes directes sobre el creixement econòmic i sobre la creació d'ocupació. La transformació de l'ICEX permetrà, d'una banda, una major flexibilitat, sense renunciar al control necessari, per a reassignar recursos amb més agilitat a les àrees d'activitat que tenen una demanda empresarial més gran en funció de les prioritats canviants de política comercial i de suport a la internacionalització; d'altra, potenciar i accelerar la implantació de noves mesures internes de gestió a l'introduir un canvi substancial en la seua orientació estratègica i cultura de treball, tot això en benefici de les PIMES, principals clients de l'ICEX i, per tant, principals beneficiaris de la reforma.

És fonamental reforçar i consolidar la important recuperació que ja s'ha iniciat en 2010 en les nostres exportacions de béns, servicis i capitals, després de la forta caiguda experimentada en 2009, ja que això es traduirà en un creixement més gran de la nostra economia i en la creació d'ocupació. Això exigix redefinir i aplicar noves mesures de suport i acompanyament a les nostres empreses amb celeritat, ja que el seu impacte es demorarà uns mesos. És urgent, per això, configurar l'ICEX perquè pugua realitzar la seua important funció amb la major brevetat.

La posada en pràctica de la reforma de l'ICEX amb la deguda celeritat exigix acudir al procediment del reial decret llei.

D'altra banda, s'ha considerat oportú incloure-hi, havent-se constatat també la seua urgència, una disposició final a l'efecte de modificar el Reial Decret llei 13/2009, de 26 d'octubre, pel qual es crea el Fons Estatal per a l'Ocupació i la Sostenibilitat Local, a l'efecte d'ampliar de 6 a 12 mesos la possibilitat de pròrroga per a acreditar l'execució de les obres, subministraments o servicis per part dels ajuntaments.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució Espanyola, a proposta del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 8 d'abril de 2011,

DECRETE

CAPÍTOL I

Naturalesa i fins generalsArticle 1. *Naturalesa.*

1. Es crea l'entitat pública empresarial Institut Espanyol de Comerç Exterior (d'ara en avant ICEX), de conformitat amb el que preveuen els articles 43.1.b) i 61.1 de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat, com a transformació de l'actual entitat de dret públic Institut Espanyol de Comerç Exterior, creada per mitjà del Reial Decret Llei 6/1982, de 2 d'abril, que queda adscrita al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç a través de la Secretaria d'Estat de Comerç Exterior.

2. L'ICEX gaudix de personalitat jurídica pública diferenciada, plena capacitat jurídica i d'obrar, autonomia de gestió per al compliment dels seus fins, i patrimoni i tresoreria propis i independents dels de l'Estat.

Article 2. *Règim jurídic.*

L'ICEX estarà subjecte al dret privat, excepte en la formació de la voluntat dels seus òrgans, en l'exercici de potestats administratives que tinga atribuïdes i en aquells altres aspectes en què s'establisca així específicament en els seus estatuts o resulte del que preveuen les entitats públiques empresarials en la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat. Així mateix, li serà aplicable el que preveuen per a les entitats públiques empresarials la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària i la resta de normativa pressupostària.

Article 3. *Fins generals.*

1. Constituïxen els fins de l'ICEX executar les accions que, en el marc de la política econòmica del Govern, se li encomanen per a promoure la internacionalització de l'empresa espanyola i millorar-la competitivament.

2. En particular, l'ICEX impulsarà la internacionalització de les empreses espanyoles, en especial de les xicotetes i mitjanes empreses (PIMES), en totes les fases del seu procés d'internacionalització, a través de la prestació d'aquells servicis, programes, suports econòmics, instruments d'informació, finançament o assessoria que en cada moment se li requerisquen.

3. En les actuacions que desenrotlle, l'ICEX prestarà particular atenció a la col·laboració amb altres organismes públics i privats i entitats que compartisquen amb l'ICEX la voluntat i el mandat de donar suport a la internacionalització empresarial.

CAPÍTOL II

Recursos econòmicsArticle 4. *Recursos econòmics.*

Els recursos econòmics de l'ICEX estaran integrats per:

- a) Els béns i valors que constituïxen el seu patrimoni.
- b) Els productes i rendes.
- c) Els ingressos ordinaris i extraordinaris a percebre per l'exercici de les seues activitats empresarials.
- d) Les consignacions específiques que tinguen assignades en els Pressupostos Generals de l'Estat.

- e) Les transferències corrents i de capital que procedisquen de les administracions o entitats públiques.
- f) Els crèdits i préstecs que puga rebre com a prestatari, dins dels límits que li autoritze la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat de cada exercici, llevat que es tracte d'operacions de crèdit que es concerten i cancel·len en el mateix exercici pressupostari.
- g) Els interessos meritats, procedents de les operacions financeres que atorgue.
- h) Les donacions, llegats i altres aportacions d'entitats privades i de particulars.
- i) Qualsevol altre recurs que puga ser-li atribuït.

CAPÍTOL III

Règim de personal

Article 5. *Personal.*

El personal de l'ICEX estarà regit pel dret laboral, amb les especificacions que contenen la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat, i la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, en tot el que se li aplique.

En els estatuts de l'ICEX es regularan específicament els aspectes relatius al seu personal directiu i al seu sistema de selecció. Els funcionaris de l'Administració General de l'Estat que tinguen destinació com a personal directiu en l'ICEX quedaran en la situació administrativa de servicis especials.

La determinació i modificació de les condicions retributives del personal de l'ICEX s'ajustarà al que disposen l'article 55 de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat i la resta de disposicions en matèria de gastos de personal que els siga aplicable.

Article 6. *Integració del personal.*

El personal de l'entitat de dret públic ICEX s'integra en l'entitat pública empresarial ICEX de manera automàtica, mantenint a tots els efectes el règim de drets i obligacions existents a l'entrada en vigor del present real decret llei.

CAPÍTOL IV

Règim de contractació

Article 7. *Contractació.*

1. El règim de contractació serà el que preveu la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic.

2. L'ICEX, en els termes que prevegen els seus estatuts, tindrà la consideració de mitjà propi instrumental i servici tècnic de l'Administració als efectes previstos en l'article 24.6 de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic, per a la realització de tots els treballs que li encomanen l'Administració General de l'Estat i els seus organismes i entitats dependents en tot el que faça referència a la internacionalització de l'empresa espanyola.

CAPÍTOL V

Règim patrimonial

Article 8. *Patrimoni.*

1. El patrimoni de l'ICEX estarà integrat pels béns i drets de la seua titularitat. A l'Institut se li podran adscriure béns del patrimoni de l'Estat, de conformitat amb el que preveu la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques.

2. L'ICEX podrà participar en societats mercantils, quan això siga necessari per a la consecució dels seus fins.

Article 9. *Gestió patrimonial.*

L'ICEX ajustarà la gestió del seu patrimoni a la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques.

Disposició addicional primera. *Subrogació.*

L'entitat pública empresarial ICEX se subroga en els drets i les obligacions de l'extingida entitat de dret públic Institut Espanyol de Comerç Exterior. Durant l'exercici 2011, es mantindrà l'actual règim pressupostari de l'ICEX.

Disposició addicional segona. *No-increment del gasto.*

La creació de l'entitat pública empresarial ICEX es durà a terme sense cap increment del gasto públic.

Disposició transitòria. *Estatuts de l'ICEX.*

En el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'este reial decret llei, el Govern aprovarà, a iniciativa del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, i a proposta conjunta dels ministres d'Economia i Hisenda i de Política Territorial i Administració Pública, l'estatut de l'entitat pública empresarial ICEX.

Fins que no s'aproven els estatuts de l'entitat pública empresarial ICEX, mantindran la seua vigència els estatuts de l'entitat de dret públic Institut Espanyol de Comerç Exterior, sempre que no s'oposen al que preveu esta llei.

Disposició derogatòria.

1. Es deroga el Reial Decret Llei 6/1982, de 2 d'abril, sobre inversions públiques de caràcter extraordinari i mesures de foment a l'exportació; queden vigents totes aquelles disposicions de rang inferior en la mesura que no resulten incompatibles amb el que disposa el present reial decret llei, o que no s'hi oposen o el contradiguen.

2. Totes les referències que es facen a l'ICEX com a entitat de dret públic singular en la legislació vigent es consideraran que fan referència a l'ICEX com a ens públic empresarial, en la mesura que no resulten incompatibles amb el que disposa el present reial decret llei, o que no s'hi oposen o el contradiguen.

Disposició final primera. *Modificació del Reial Decret Llei 13/2009, de 26 d'octubre, pel qual es crea el Fons Estatal per a l'Ocupació i la Sostenibilitat Local.*

L'apartat 2 de l'article 16 queda redactat en els termes següents:

«2. Els ajuntaments tindran de termini per a acreditar la realització de les inversions i la finalització de les obres, així com l'adquisició dels subministraments o servicis, fins a l'acabament del primer trimestre de 2011.

No obstant això, la Direcció General de Cooperació Local, a sol·licitud raonada i degudament motivada de l'ajuntament, podrà atorgar una pròrroga, que no excedirà els dotze mesos, quan incidències no imputables a l'Administració contractant, sorgides en l'execució del contracte d'obres, de subministraments o de servicis, l'hagen retardada. En este cas, la justificació haurà de presentar-se dins del mes següent a la conclusió de l'esmentada pròrroga.

En cas d'incompliment d'estos terminis, caldrà ajustar-se al que preveu l'article 6.»

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

El present reial decret llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Madrid, 8 d'abril de 2011

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO